

Lehdistötiedote

Luxemburg, 14. maaliskuuta 2018

Tarkastajat katsovat, että EU:n Turkille suuntaamalla rahoitustuella oli vain vähäisiä vaikutuksia

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tuoreen kertomuksen mukaan EU:n rahoitustuella, jonka avulla pyritään tukemaan maata mukautumaan EU:n lainsäädäntöön, on ollut vain vähäisiä vaikutuksia. Tarkastajat totesivat, että tuki oli suunniteltu hyvin, mutta rahoitus ei kohdentunut riittävän hyvin tiettyihin perustarpeisiin oikeusvaltioperiaatteen ja hallinnon aloilla, joilla kriittiset uudistukset ovat myöhässä. Aloilla, joilla oli enemmän poliittista tahtoa, kuten tullin, työllisyyden ja verotuksen aloilla, hankkeet auttoivat Turkia mukautumaan EU:n lainsäädäntöön. Tulokset eivät kuitenkaan välttämättä ole kestäviä varojen käyttövaikeuksien ja uudistuksissa otetun takapakin vuoksi.

EU suunnittelee antavansa Turkille rahoitustukea liittymistä valmistelevalle tukivälineellä yli yhdeksän miljardia euroa vuosina 2007-2020. Tarkastajat keskittyivät painopistealoihin, joita ovat oikeusvaltioperiaate, hallinto ja henkilöstöresurssit (koulutus, työllisyys ja sosiaalipoliittika). Näille aloille ohjattujen määrärahojen suuruus oli 3,8 miljardia euroa.

Tarkastajat havaitsivat, että komission asettamat rahoitustavoitteet olivat täsmällisiä ja sopusoinnussa oikeudellisen kehyksen kanssa. Oikeusvaltioperiaatetta, hallintoa ja henkilöstöresursseja koskevat tavoitteet olivat tarkoituksenmukaisia ja perustuivat Turkin määrittelemiin tarpeisiin, jotka liittyivät maan mukauttamiseen EU:n lainsäädäntöön ja maan hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen.

Tarkastajat totesivat, että käytettyjen varojen avulla ei kuitenkaan pyritty juurikaan vastaamaan tiettyihin keskeisiin tarpeisiin. Näihin lukeutuvat oikeusjärjestelmän riippumattomuus ja puolueettomuus, korkean tason korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta, lehdistönvapaus, eturistiriitojen ehkäiseminen ja ulkoisten tarkastusten sekä kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen. Tarkastajat totesivat, että komission oman arvioinnin mukaan näillä aloilla saavutettu edistys ei ole ollut tyydyttävää useaan vuoteen, sillä Turkin viranomaisilta puuttuu poliittista tahtoa.

*“Komission olisi vuodesta 2018 alkaen kohdennettava Turkille suunnattava rahoitus paremmin alueille, joilla uudistukset ovat myöhässä ja välttämättömiä, jotta maa voi edetä uskottavasti kohti EU-jäsenyyttä,”
toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Bettina Jakobsen.*

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Tarkastajat havaitsivat, että komissio on päättänyt tukea erillisten hankkeiden sijasta koko alan laajuisia uudistuksia. Alakohtaiset arvioinnit eivät kuitenkaan olleet aina kattavia etenkin rahoittajien koordinoinnin, talousarvioanalyysien ja tuloksellisuuden arvioinnin osalta.

Tarkastajat toteavat, että ehtojen asettaminen rahoitukselle voisi tukea uudistuksen edistämistä. Vaikka edistyminen on ollut jatkuvasti riittämätöntä, tarkastajat havaitsivat, että komissio ei ollut juurikaan hyödyntänyt mahdollisuutta uudistusten tukemiseksi painopistealoilla. Komissio esimerkiksi käytti harvoin ehtoja, kuten mahdollisuutta uudelleenkeskittää hankkeiden hallinta, tai edellytti korjaavia toimenpiteitä, jos hankkeiden ehtoja ei täytetty. Asetuksissa ei ollut myöskään säädetty nimenomaisesti mahdollisuudesta keskeyttää rahoitus, jos demokratiaa koskevaa periaatetta ja oikeusvaltioperiaatetta ei noudateta.

Tarkastetut hankkeet tuottivat yleisesti ottaen tavoitellut tuotokset, jotka auttoivat Turkia mukautumaan EU:n lainsäädäntöön ja vahvistamaan hallinnollisia valmiuksiaan, vaikkakin nämä tuotokset usein viivästyivät. Tarkastajat totesivat, että näiden myönteisten tulosten kestävyys on vaarassa, mikä on pääasiassa seurausta poliittisen tahdon puutteesta. Tilannetta ovat pahentaneet entisestään laajamittaiset irtisanomiset, virkamiesten pidättämiset virantoimituksesta ja kansalaisyhteiskunnalle määrätyt rajoitukset.

Huolenaiheena oli myös rahoitusohjelman huomattava viivästyminen, joka johtui ohjelmasuunnitteluun ja täytäntöönpanoon liittyneestä laaja-alaisesta tehtävien kasaantumisesta. Tämä johti rahoituksen leikkaamiseen ja lyhensi Turkin viranomaisten seuraavien hankkeiden täytäntöönpanoa varten käytettävissä olevaa aikaa, mikä viivästyttää osaltaan edelleen hankkeiden tarjouskilpailuja ja sopimusten tekemistä. Näiden viivästysten syyt olivat tiedossa. Niitä olivat joidenkin ministeriöiden heikot hallinnolliset valmiudet valmistella hanke-ehdotuksia, siirtyminen alakohtaiseen lähestymistapaan ja kohtuuton vaihtuvuus sopimuksista vastaavan keskusyksikön henkilöstössä, joka hallinnoi suurinta osaa Turkissa käytetyistä EU-varoista.

Tarkastajat esittävät joukon suosituksia, joiden avulla on tarkoitus parantaa Turkille annettavan liittymistä valmistelevan tuen suunnittelua ja täytäntöönpanoa. Lisäksi tarkastuksen tuloksia tullaan hyödyntämään, kun komissio laatii rahoituksen väliarvioinnin ja kun suunnitellaan tulevia tukiohjelmia EU:n laajentumismaita varten.

Erityiskertomus 7/2018 ”Liittymistä valmisteleva EU:n tuki Turkille: tähän mennessä vähäisiä tuloksia” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.